

GRUPA 1

ZAD. 1. Dana jest relacja $R \subseteq N^2 \times N^2$ (N-zbiór liczb naturalnych, zdefiniowana następująco: $\langle a, b \rangle R \langle c, d \rangle \Leftrightarrow a * d = b * c$

A) R jest relacją równoważności

C) Pary $\langle l, k \rangle$ oraz $\langle l, k \rangle$, gdzie k jest pewną liczbą naturalną, są ze sobą w relacji R

ZAD. 2. Niech R_1, R_2 będą relacjami równoważności na zbiorze X . Wówczas relacjami równoważności są również relacje: *żadne*

ZAD. 3. Niech A, B, C będą dowolnymi zbiorami. Prawdą jest, że:

B) $A \cup (B \setminus A) = A \cup B$

C) Jeżeli $x \in A$ oraz $x \notin B$, to $\{x\} \in 2A \cup B$

ZAD. 4. Dana jest funkcja $f: X \rightarrow Y$ całkowicie określona na X . Niech $R \subseteq X^2$ będzie relacją binarną na X określoną następująco:

$\langle x, y \rangle \in R$ wtedy i tylko wtedy, gdy $f(x) = f(y)$.

Wskaż, które z własności posiada relacja R :

C) R jest relacją przechodnią

ZAD. 5. Słowo postaci $a\{bc\}^n a$, gdzie $\{x\}$ oznacza jedno lub więcej powtórzeń

elementu x , jest generowane przez gramatykę $G = \langle \{a, b, c\}, \{S, A, B\}, P, S \rangle$, gdzie

zbiór produkcyjny P jest zdefiniowany następująco:

D) $P = \{S ::= B/A, B ::= aB/bcB/A, A ::= a/Aa\}$

ZAD. 6. Formuła α nie jest tautologią, a formuła β jest tautologią rachunku

kwantyfikatorów. Które z poniższych formuł są tautologiami rachunku kwantyfikatorów:

B) $\alpha \vee \beta$

D) $\alpha \Rightarrow \beta$

ZAD. 7. Niech p, q, r będą zmiennymi zdaniowymi. Wskaż wyrażenia, które są tautologiami:

A) $(\neg(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)) \Rightarrow (p \wedge \neg q)$

C) $((p \vee q) \Rightarrow r) \Rightarrow ((p \Rightarrow r) \vee (q \Rightarrow r))$

ZAD. 8. Jeżeli $\text{INTV}(\alpha \vee (\beta \wedge \alpha)) = P$ to zawsze zachodzi:

B) $\text{INTV}(\alpha) = P$

D) $\text{INTV}(\alpha \vee \beta) = P$

ZAD. 9. Wyrażenie $\neg p$ jest semantycznie równoważne wyrażeniu:

B) $\neg p \wedge (q \vee \neg p)$

ZAD. 10. Zakładając, że x, y, z są zmiennymi indywiduowymi, p, q, r, s – symbolami

predykatów, wskaż napisy, które są poprawnie zbudowanymi

farmułami rachunku kwantyfikatorów

A) $\forall x \bullet p(x, \text{true})$

B) $\forall x \bullet (\neg(x = x)) \Leftrightarrow (x \wedge \neg x)$

D) $\forall x \bullet (\exists x \bullet ((p(x) \wedge \exists x \bullet q(x)) \Rightarrow r(x)) \wedge \exists x \bullet s(x))$

ZAD. 11. Zakładając, że P, Q są predykatami, x, y – zmiennymi indywiduowymi wskaż, które z poniższych formuł rachunku

kwantyfikatorów są tautologiami:

A) $(\forall x \bullet P(x)) \Rightarrow (\exists x \bullet P(x))$

B) $(\exists x \bullet (\neg P(x) \vee \neg Q(x))) \vee \exists x \bullet (P(x) \wedge Q(x))$

C) $(\forall x \bullet P(x) \Leftrightarrow Q(x)) \Rightarrow (\forall x \bullet P(x) \Leftrightarrow \forall x \bullet Q(x))$

ZAD. 12. Dana jest formuła

$\exists x \bullet (P(x, y) \wedge Q(x, y))$, system relacyjny

$SR = \langle Asr, R_1, R_2 \rangle$ oraz interpretacja danej formuły w systemie relacyjnym SR

oznaczona I . Jeżeli nośnik systemu relacyjnego $Asr = \{a, b\}$ i relacje:

$R_1 = \{\langle a, b \rangle, \langle b, a \rangle\}$, $R_2 = \{\langle a, a \rangle, \langle b, b \rangle, \langle a, b \rangle\}$,

to:

C) Dla $I(P) = R_2$ i $I(Q) = R_1$ oraz dla wartościowania $v(x) = a$ i $v(y) = a$ formuła nie jest spełniona

ZAD. 13. Poniższe drzewo ilustruje zastosowanie rachunku sekwencji dla

sprawdzenia, czy formuła $(\alpha \vee \beta) \Rightarrow (\alpha \wedge \beta)$ jest tautologią.

1) $\rightarrow (\alpha \vee \beta) \Rightarrow (\alpha \wedge \beta)$ 2) $\rightarrow \neg (\alpha \vee \beta) \vee (\alpha \wedge \beta)$ 3)

$\rightarrow \neg (\alpha \vee \beta), \alpha \wedge \beta$ 4) $\rightarrow \neg \alpha \vee \neg \beta, \alpha \wedge \beta$

5) $\rightarrow \neg \alpha, \alpha \wedge \beta$ $\rightarrow \neg \beta, \alpha \wedge \beta$

Zakładając, że poprzedni węzeł jest

poprawny, określ czy poprawnie wyprowadzono węzeł:

A) Nr 2

B) Nr 3

ZAD. 14. Na pewnym etapie działania algorytm oparty o rachunek sekwentów wyprowadził z formuły F następujący zbiór sekwentów – liści drzewa dowodu:

Nie wiem

ZAD. 15. Poniżej jest dany węzeł N_1 drzewa dowodu budowanego zgodnie z algorytmem

wykorzystującym rachunek sekwentów

Gentzena.

$\rightarrow \forall x \bullet \neg \alpha \vee \forall x \bullet \neg \beta, \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \wedge \beta)$

W kolejnym węźle N_2 drzewa można

wstawić sekwent:

C) $\rightarrow \forall x \bullet \neg \alpha, \forall x \bullet \neg \beta, \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \wedge \beta)$

D) $\rightarrow \forall x \bullet \neg \alpha, \neg \forall x \bullet \neg \beta \rightarrow \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \wedge \beta)$

ZAD. 16. Wskazać, które z podanych niżej reguł są semantycznie poprawnymi regułami

wnioskowania. X, Y są tu dowolnymi

formułami, a ϕ, Γ – dowolnymi zbiorami

formuł.

C) $\phi \rightarrow \Gamma, X \vee Y, \phi \rightarrow \Gamma, Y$

D) $\phi, X \wedge Y \rightarrow \Gamma, \phi, X \rightarrow \Gamma, Y$

ZAD. 17. Które pary formuł są równoważne semantycznie:

żadne

ZAD. 19. Dane są dwie klauzule:

kocha(PIOTR, x) oraz lubi(ojciec(EWA), y)

Najbardziej ogólny unifikator tych klauzul to:

D) *Nie istnieje*

ZAD. 20. Dany jest zbiór klauzul $S = \{\neg p \vee q,$

$\neg r \vee s, p \vee r\}$. Wskaż które z poniżej podanych

klauzul są wyprowadzalne ze zbioru S przez zastosowanie zasady rezolucji:

D) $q \vee s$

GRUPA 2

ZAD. 1. Które ze zdefiniowanych relacji są

relacjami równoważności

C) X -zbiór krzeseł w sali, $k_1, k_2 \in X$; $k_1 R k_2$

\Leftrightarrow gdy oba krzeseła są zajęte lub oba krzeseła są wolne

D) X -zbiór funkcji zmiennej x , niech $f_1, f_2 \in X$;

$f_1 R f_2 \Leftrightarrow \forall x \bullet (f_1(x) = f_2(x))$

ZAD. 2. Niech R_1, R_2 będą relacjami równoważności na zbiorze X . Wówczas

relacjami równoważności są również relacje:

A) $R_1 \cap R_2$

C) $(R_1 \cap R_2) \cup R_2$

ZAD. 3. Niech $A = \{a, b\}$, $B = \{b, c\}$. Prawdą jest, że:

A) $\text{card}(2A \cup B) = 23$

B) $(A \setminus B) \cup B = \{a, b, c\}$

C) $2A \cap 2B = 2A \cap B$

ZAD. 4. Relacja binarna $R \subseteq 2^{\text{Nat}} \times 2^{\text{Nat}}$ jest zdefiniowana następująco $\langle A, B \rangle \in R$ wtedy i

tylko wtedy, gdy $A \subseteq B$. Wskaż które z

własności posiada relacja R .

A) R jest relacją zwrotną

B) R jest relacją antysymetryczną spójną

ZAD. 5. Dana jest gramatyka G opisana za pomocą notacji BNF (symbole terminalne są

ujęte w apostrofy, R jest symbolem

początkowym gramatyki):

$R ::= X' \cdot R \mid X' \cdot a' R \mid X \quad X ::= LX \mid L$

$L ::= '0' \mid '1' \mid \dots \mid '9'$

Które z poniższych słów należy do języka

$L(G)$:

B) 0-1+0

ZAD. 6. Niech formuły α i β będą

tautologiami rachunku kwantyfikatorów.

Które z poniższych formuł są również

tautologiami rachunku kwantyfikatorów:

B) $\neg \alpha \vee \beta$

C) $\alpha \Leftrightarrow \beta$

D) $\alpha \Rightarrow \beta$

ZAD. 7. Niech p, q, r będą zmiennymi zdaniowymi. Wskaż wyrażenia, które są

tautologiami:

C) $(p \vee q \vee r) \Rightarrow (\neg p \Rightarrow ((q \vee r) \wedge \neg p))$

ZAD. 8. Jeżeli $\text{INTV}(\alpha \wedge (\beta \vee \alpha)) = P$ to zawsze zachodzi:

C) $\text{INTV}(\alpha) = P$

D) $\text{INTV}(\alpha \vee \beta) = P$

ZAD. 9. Wyrażenie p jest semantycznie równoważne wyrażeniu:

A) $p \wedge (q \vee p)$

B) $p \vee (q \wedge p)$

ZAD. 10. Zakładając, że x, y, z są zmiennymi indywiduowymi, p, q, r – symbolami

predykatów, wskaż napisy, które są poprawnie zbudowanymi

farmułami rachunku kwantyfikatorów:

D) $\forall y (\exists x \bullet (p(x)) \wedge (q(x) \Rightarrow r(y)))$

ZAD. 11. Zakładając, że P, Q są predykatami, x – zmienną indywiduową wskaż, które z

poniższych formuł rachunku

kwantyfikatorów są tautologiami:

C) $(\forall x \bullet P(x) \Leftrightarrow Q(x)) \Rightarrow ((\forall x \bullet P(x)) \Leftrightarrow \forall x \bullet Q(x))$

ZAD. 12. Poniższe drzewo ilustruje zastosowanie rachunku sekwencji dla

sprawdzenia, czy formuła $(\alpha \wedge \beta) \Rightarrow (\alpha \vee \beta)$ jest tautologią.

1) $\rightarrow (\alpha \wedge \beta) \Rightarrow (\alpha \vee \beta)$ 2) $\rightarrow (\alpha \wedge \beta) \vee \neg (\alpha \vee \beta)$

3) $\rightarrow (\alpha \wedge \beta), \neg (\alpha \vee \beta)$ 4) $\alpha \vee \beta \rightarrow \alpha \wedge \beta$

5) $\alpha, \beta \rightarrow \alpha \wedge \beta$

Zakładając, że poprzedni węzeł jest poprawny, określ czy poprawnie

wyprowadzono węzeł:

B) Nr 3

C) Nr 4

ZAD. 13. Dana jest formuła

$\exists x \bullet (P(x, y) \wedge Q(x, y))$, system relacyjny $SR = \langle Asr, R_1, R_2 \rangle$ oraz interpretacja danej

formuły w systemie relacyjnym SR oznaczona I . Jeżeli nośnik systemu

relacyjnego $Asr = \{a, b\}$ i relacje:

$R_1 = \{\langle a, b \rangle, \langle b, a \rangle\}$, $R_2 = \{\langle a, a \rangle, \langle b, b \rangle, \langle a, b \rangle\}$,

to:

C) Dla $I(P) = R_2$ i $I(Q) = R_1$ oraz dla wartościowania $v(x) = a$ i $v(y) = a$ formuła nie jest spełniona

ZAD. 14. Na pewnym etapie działania algorytm oparty o rachunek sekwentów

wyprowadził z formuły F następujący zbiór sekwentów – liści drzewa dowodu

1) $\neg \alpha[x::=t_1], \beta[x::=t_2] \rightarrow \beta$

2) $\alpha \rightarrow \alpha, \gamma$

3) $\forall x \bullet \alpha \rightarrow \neg \alpha, \neg \beta$

4) $\neg \alpha \rightarrow \gamma, \neg \alpha, \beta$

Gdzie t_1, t_2 są różne od x . Na podstawie tego zbioru:

A) W drzewie istnieją liście które są aksjomatami

ZAD. 15. Poniżej jest dany węzeł N_1 drzewa dowodu budowanego zgodnie z algorytmem

wykorzystującym rachunek sekwentów

Gentzena.

$\rightarrow (\forall x \bullet \neg \alpha \vee \forall x \bullet \neg \beta) \vee \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \wedge \beta)$

W kolejnym węźle N_2 drzewa można wstawić sekwent:

B) $\rightarrow \forall x \bullet \neg \alpha \vee \forall x \bullet \neg \beta, \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \wedge \beta)$

ZAD. 16. Wskazać, które z podanych niżej reguł są semantycznie poprawnymi regułami

wnioskowania. X, Y są tu dowolnymi formułami, a ϕ, Γ, Δ – dowolnymi zbiorami

formuł.

C) $\phi, Y \rightarrow \Gamma, \neg X, \Delta, \phi, X \rightarrow \Gamma, \Delta, \neg Y$

ZAD. 17. Które pary formuł są równoważne semantycznie:

B) $(\forall x \bullet \alpha(x, y)) \wedge \forall y (z, y)$

$\forall w \bullet (\alpha(w, y) \wedge \forall y (z, y))$

ZAD. 18. Które pary formuł są równoważne w sensie spełnialności:

D) $\forall y \bullet \forall x \bullet \beta(x, g(x, y), y) \wedge \forall x \bullet \forall y \bullet \beta(x, h(x, y), y)$

ZAD. 19. Dane są dwie klauzule: lubi(ojciec(PIOTR), y) oraz lubi(ojciec(PIOTR), y)

Najbardziej ogólny unifikator tych klauzul to:

C) $\{x := \text{ojciec(PIOTR)}, y := \text{EWA}\}$

ZAD. 20. Dany jest zbiór klauzul $S = \{\neg p \vee q, \neg r \vee q, p \vee r\}$. Wskaż które z poniżej podanych klauzul są wyprowadzalne ze zbioru S przez zastosowanie zasady rezolucji:00

A) $p \vee q$

B) q

D) $sq \vee p$

GRUPA 3

ZAD. 1. Które z zdefiniowanych relacji są relacjami równoważności

A) X -zbiór osób zdających egzamin,

$o1, o2 \in X; o1 R o2 \Leftrightarrow o1$ jest tej samej płci co $o2$

ZAD. 2. Niech R_1, R_2 będą relacjami równoważności na zbiorze X. Wówczas relacjami równoważności są również relacje: *zadne*

ZAD. 3. Niech A, B, C będą dowolnymi

zbiorami. Prawdą jest, że:

C) $2A \cap 2B = 2A \cap B$

ZAD. 4. Dana jest funkcja $f: X \rightarrow Y$ całkowicie określona na X. Niech $R \subseteq X^2$ będzie relacją binarną na X określoną następująco:

$\langle x, y \rangle \in R$ wtedy i tylko wtedy, gdy $f(x) = f(y)$.

Wskaż, które z własności posiada relacja R:

A) R jest relacją zwrotną

C) R jest relacją spójną

ZAD. 5. Dana jest gramatyka $G = \langle df, <., +, -, 0, 1, 2, 3, 4, 5 \rangle, \{S, R_1, R_2, X\}, P, S \rangle$, gdzie zbiór produkcji P jest zdefiniowany następująco: $P = \{df[S::=R_1 | R_2 | R_1 R_2 \quad R_1::=XR_1 | X$

$R_2::=+R_1 | -R_1$

$X::=0 | 1 | \dots | 5\}$

Które z poniższych słów należy do języka L(G):

zadne

ZAD. 6. Niech formuły α i β będą tautologiami rachunku kwantyfikatorów.

Które z poniższych formuł są również tautologiami rachunku kwantyfikatorów:

B) $\neg \alpha \vee \beta$

C) $\alpha \Leftrightarrow \beta$

D) $\alpha \Rightarrow \beta$

ZAD. 7. Niech p, q, r będą zmiennymi zdaniowymi. Wskaż wyrażenia, które są tautologiami:

A) $(p \vee q \wedge r) \Leftrightarrow ((p \vee q) \wedge (p \vee r))$

ZAD. 8. Jeżeli $INTv(\alpha \Rightarrow \beta) = F$ to zawsze zachodzi:

A) $INTv(\alpha) = P$ oraz $INTv(\beta) = F$

ZAD. 9. Wyrażenie $p \Rightarrow q$ jest semantycznie równoważne wyrażeniu:

B) $\neg (p \wedge \neg q)$

C) $(p \Leftrightarrow q) \vee (\neg q \Rightarrow p)$

ZAD. 10. Zakładając, że x, y, z są zmiennymi indywiduowymi, p, q, r – symbolami predykatów, wskaż napisy, które są poprawnie zbudowanymi formułami rachunku kwantyfikatorów:

B) $\forall x \bullet \neg (x \Leftrightarrow x) \Rightarrow \exists y \bullet \neg (y \Leftrightarrow y)$

D) $\forall x (\exists x \bullet (p(x)) \wedge (q(x)))$

ZAD. 11. Zakładając, że P, Q są predykatami, x, y – zmiennymi indywiduowymi wskaż,

które z poniższych formuł rachunku kwantyfikatorów są tautologiami:

A) $(\forall x \bullet \forall y \bullet P(x, y)) \Rightarrow \exists x \bullet \forall y \bullet P(x, y)$

ZAD. 12. Dana jest formuła

$\exists x \bullet (P(x, y) \wedge Q(x, y))$, system relacyjny

$SR = \langle ASR, R_1, R_2 \rangle$ oraz interpretacja danej formuły w systemie relacyjnym SR

oznaczona I. Jeżeli nośnik systemu

relacyjnego $ASR = \{a, b\}$ i relacje:

$R_1 = \{ \langle a, b \rangle, \langle b, a \rangle \}$, $R_2 = \{ \langle a, a \rangle, \langle b, b \rangle, \langle a, b \rangle \}$,

to:

C) Dla $I(P) = R_2$ i $I(Q) = R_1$ oraz dla

wartościowania $v(x) = a$ i $v(y) = a$ formuła nie jest spełniona

ZAD. 13. Poniższe drzewo ilustruje zastosowanie rachunku sekwencji dla sprawdzenia, czy formuła $\neg (\alpha \Leftrightarrow \beta)$ jest tautologią.

1) $\rightarrow \neg (\alpha \Rightarrow \beta), \neg (\beta \Rightarrow \alpha)$ 2) $\alpha \Rightarrow \beta \rightarrow \neg (\beta \Rightarrow$

$\alpha)$ 3) $\alpha, \beta \rightarrow \neg (\beta \Rightarrow \alpha)$ 4) $\alpha, \beta,$

$\beta \Rightarrow \alpha \rightarrow 5) \alpha, \beta, \beta, \alpha \rightarrow$

Zakładając, że poprzedni węzeł jest

poprawny, określ czy poprawnie

wyprowadzono węzeł:

A) Nr 2

C) Nr 4

ZAD. 15. Wskażać, które z podanych niżej reguł są semantycznie poprawnymi regułami wnioskowania. X, Y są tu dowolnymi formułami, a ϕ, Γ, Δ – dowolnymi zbiorami formuł.

C) $\phi, Y \rightarrow \Gamma, \neg X, \Delta \quad \phi, X \rightarrow \Gamma, \Delta, \neg Y$

ZAD. 16. Poniżej jest dany węzeł N1 drzewa dowodu budowanego zgodnie z algorytmem wykorzystującym rachunek sekwentów Gentzena.

$(\neg \alpha \vee \neg \beta) [x::=t] \rightarrow \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \wedge \beta), \forall x \bullet \neg \alpha,$

$\forall x \bullet \neg \beta \quad \bullet N1$

W kolejnym węźle N2 drzewa można wstawić sekwent:

A) $\forall x \bullet \neg (\alpha \wedge \beta) [x::=t] \rightarrow$

$\neg \forall x \bullet \neg (\alpha \wedge \beta), \forall x \bullet \neg \alpha, \forall x \bullet \neg \beta$

B) $\neg (\alpha \wedge \beta) \rightarrow \neg \forall x \bullet \neg (\alpha \wedge \beta), \forall x \bullet \neg \alpha,$

$\forall x \bullet \neg \beta$

ZAD. 17. Które pary formuł są równoważne semantycznie:

B) $\forall x \bullet \alpha(x, y) \wedge \forall (z, y) \quad \forall w \bullet (\alpha(w, y)$

$\wedge \forall (z, y))$

ZAD. 18. Które pary formuł są równoważne w sensie spełnialności:

A) $\forall x \bullet \exists y \bullet (\alpha(x, y) \vee \beta(y, z))$

$\forall x \bullet \exists y \bullet (\alpha(x, y) \vee \beta(y, z))$

C) $\forall z \bullet \exists y \bullet \forall x \bullet \beta(z, y, x)$

$\forall z \bullet \forall x \bullet \beta(z, h(z), x)$

D) $\forall y \bullet \forall x \bullet \beta(x, g(x, y), y)$

$\forall x \bullet \forall y \bullet \beta(x, h(x, y), y)$

ZAD. 19. OK Dane są dwie klauzule:

$\text{lubi}(x, \text{EWA})$ oraz $\text{lubi}(\text{matka}(\text{PIOTR}), y)$

Najbardziej ogólny unifikator tych klauzul to:

C) $\{x := \text{matka}(\text{PIOTR}), y := \text{EWA}\}$

ZAD. 20. OK Dany jest zbiór klauzul

$S = \{\neg p \vee q, \neg p \vee s, \neg q, \neg s\}$. Wskaż które z poniżej podanych klauzul są wyprowadzalne ze zbioru S przez zastosowanie zasady rezolucji:

B) $\neg p$